

luonnos 2.11.2021

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
2.11.2021

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS LUONNONHAITTA KORVAUKSESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 15 §:N MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Ohjelmakaudella 2014–2020 Euroopan unionin maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1305/2013, jäljempänä *maaseutuasetus*. Maaseudun kehittämistoimenpiteet jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion maaseutuasetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään maaseudun kehittämissuunnitelmaan. Euroopan komissio hyväksyi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014–2020 12.12.2014. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan sisältyy tukijärjestelmänä muun muassa luonnonhaittakorvaus.

Tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) tukea varten vuosina 2021 ja 2022 sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta varojen ja soveltamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 ja asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta varojen ja tällaisen tuen jakamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2220 1 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston mukaisten ohjelmien kestoja pidennetään vuoden 2022 loppuun asti. Edellä mainitulla perusteella Suomessa on tarkoitus soveltaa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2014–2020 myös vuosina 2021 ja 2022. Täältä osin Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014–2020 on tehty muutoksia. Muutokset hyväksyttiin Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014–2020 täytäntöönpanoa seuraavassa kansallisessa seurantakomiteassa 1.12.2020 ja toimitettiin Euroopan komissiolle 8.2.2021. Euroopan komissio hyväksyi muutokset 14.4.2021 (Euroopan komission täytäntöönpanopäätös C(2021)2685).

Luonnonhaittakorvaus on osa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2014–2020, joka perustuu maaseutuasetukseen. Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä. Luonnonhaittakorvauksesta säädetään maaseutuasetuksen 31 artiklassa.

Kansallisesti luonnonhaittakorvauksesta säädetään eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa (1360/2014). Lain 3 §:n 4 momentin, 4 §:n 5 momentin, 6 §:n 4 momentin, 11 §:n 4 momentin, 12 §:n 5 momentin, 13 §:n 5 momentin ja 18 §:n 2 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta (236/2015). Asetuksella säädetään tarkemmin luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisesta alasta, korvauskelpoisuuden vaihtamisesta, luonnonhaittakorvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvausalueista, luonnonhaittakorvauksen

määrästä ja maksamisesta, maatilan koon vaikutuksesta luonnonhaittakorvauksen määrään ja luonnonhaittakorvausta koskevien seurantatietojen antamisesta.

2. Asetuksen sisältö

Luonnonhaittakorvauksesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi.

15 §

Asetuksen 15 §:ään, joka koskee luonnonhaittakorvauksen määrää, ehdotetaan tehtäväksi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan 2014-2020 tehtyä muutosta vastaava muutos.

EU-osarahoitteisen ja kokonaan kansallisesti rahoitettavan luonnonhaittakorvauksen osuuksia ehdotetaan muutettavaksi. Luonnonhaittakorvauksen EU-osarahoitteisen ja kokonaan kansallisesti rahoitetun osuuden yhteenlaskettu määrä hehtaaria kohden säilyy kuitenkin vuonna 2022 vuoden 2021 tasolla.

Luonnonhaittakorvausta voitaisiin vuonna 2022 myöntää tukialueittain seuraava euromäärä hehtaarilta:

	euroa ha	
	EU-osarahoitteinen luonnonhaittakorvaus	kansallisesti rahoitettava luonnonhaittakorvaus
tukialue AB		
-kasvinviljely	108	109
-kotieläin-talous	108	169
tukialue C		
-kasvinviljely	133	109
-kotieläintalous	133	169

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2022.

3. Taloudelliset vaikutukset

Luonnonhaittakorvauksesta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentin 30.20.44 (Luonnonhaittakorvaukset) määrärahasta. Vuonna 2022 momentilla arvioidaan tarvittavan määrärahaa yhteensä 541 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valtion talousarviota koskevan hallituksen esityksen (HE 146/2021) mukaan momentin 30.20.44 määräraha on 518,394 miljoonaa euroa. Määrärahasta Euroopan unionin rahoitusosuus on 112,888 miljoonaa euroa, valtion osuus 155,893 miljoonaa euroa ja kokonaan kansallisesti rahoitetun luonnonhaittakorvauksen osuus 249,613 miljoonaa euroa.

Lisäksi momentilla 30.20.44 arvioidaan olevan vuonna 2022 noin 137 miljoonaa euroa vuodelta 2021 siirtyvää määrärahaa. Momentilla on siten yhteensä käytettävissä noin 655 miljoonaa euroa. Siirtävästä määrärahasta käytetään noin 50 miljoonaa euroa vuodelta 2021 maksettavan

luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen maksamiseen keväällä 2022. Siirtyvän määrärahan loppuosa käytetään vuodelta 2022 maksettavan luonnonhaittakorvauksen maksamiseen.

Luonnonhaittakorvauksesta aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätösten, valtion talousarvion mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä.

5. Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.